

Vedlegg til revidert forvaltningsplan for rovvilt i Nordland

Rovviltnemndas drøftinger av behov for endrede nasjonale rammevilkår for rovviltforvaltningen

Opprinnelig forord til planen, som i sak 9/2018 ble lagt som et vedlegg i planen.

Nordland er et viktig beitefylke. Nordland har et av de aller beste utmarksbeitene for husdyr i Norge. Det er 220 000 sau på beite, og 15 000 rein i vårflokk. I tillegg er det et stort antall rein som kommer inn fra Sverige. På sommeren kan det være om lag 100 000 rein som beiter i fylket. Nordland et langt, smalt og geografisk vanskelig fylke å sonere, med over 500 km grense mot Sverige. Rovdyrbestandene i Nordland henger i stor grad sammen med de svenske bestandene.

Rovviltnemda i region 7 er bekymret for beitenæringene med dagens bestandsmål for rovvilt i Nordland. Regionen er et av de aller mest verdifulle beitefylkene i Norge, og er tildelt ti gaupeynglinger, ti jerveynglinger og en bjørneyngling. Det store rovdyrtrykket er en viktig årsak til at tilgangen på reinkalv etter tap ligger på bare 40 prosent i Nordland. Dette er svært lavt, og gir grunn til bekymring både med tanke på dyrevelferd og en økonomisk drift. Reindriften i Nordland er i en svært vanskelig situasjon, selv om slaktevektene er blant de beste i landet. Også en del besetninger med sau sliter med høye tap til rovvilt.

Bestandsmålet for bjørn i Nordland må fjernes fordi det er et stort antall beitedyr, både sau og rein, innenfor det reelle arealet som kreves for å oppnå bestandsmålet i de områdene som «*Det skandinaviske bjørneprosjektet*» peker på som egnet for bjørn. Det vil trolig ta lang tid å oppnå bestandsmålet, men ulempene for beitenæringene vil oppstå raskt og øke i takt med økt bestand. Med så lang tidshorison og liten levedyktighet, bør ulempene for beitenæringene tillegges avgjørende vekt. Gaupebestanden i Nordland må reduseres fordi den overlapper 100 % med viktige beiteområder for sau og/eller tamrein. Gaupene i Nordland lever i stor grad av tamrein, siden rådyr er svært lite utbredt. Med hensyn til hvor viktig beitefylke Nordland er, bør jervebestanden reduseres i regionen vår. Også jerven lever i stor grad av sau og tamrein.

Den seinere tid er det kommet fram ny kunnskap i rapportene «Konsekvenser av ny soneinndeling for sau- og reindriftnæringa i Nordland (NIBIO)» og «Evaluering av regional rovviltforvaltning (NINA)». Disse viser at soneforvaltningen mellom beitedyr og rovdyr er svært vanskelig i Nordland, kanskje umulig. Vi har beiteområder for bufe og kalvingsland for rein spredt over hele fylket etter naturlige forutsetninger. Rovviltnemda i region 7 ønsker å innføre byrdefordeling som prinsipp for forvaltningen av gaupe på Nordlands fastland. Nemda ønsker også å vurdere samme prinsipp for forvaltning av jerven. Derfor vil vi evaluere ordningen for gaupe og vurdere samme forvaltning av jerven i løpet av 2018. Dette må skje i samarbeid med beitenæringene.

Det som har størst betydning i rovviltforvaltningen er sikre bestandsregistreringer, effektiv regulering av rovdyrbestanden med kvote- og lisensjakt, skadefelling og ekstraordinære uttak i områder med stort skadepotensial. Det forutsettes at skadedyr tas ut, selv om det vil bidra til at det tar lengre tid for bestandsmål oppnås. Kvote- og lisensjakt må fordeles slik at det blir en fordeling av byrdene for beitebrukerne. Beiteområder med rovdyr tap prioriteres ved uttak av rovdyr, deretter områder med potensial for skade. Tapsforebygging i tilknytning til beiteområder for husdyr og i viktige beiteområder for reindriften skal prioriteres ved uttak. Samtidig skal skadefelling og ekstraordinære uttak supplere lisensjakt og kvotefelling etter behov.

Rovviltnemnda mener det er hensiktsmessig at Fylkesmannen fortsatt har myndighet til å iverksette skadefelling av kongeørn. Vi mener kongeørn bør innlemmes i forvaltningsplanene på lik linje med de andre rovviltartene, og at nemndene på den måten får en rolle i forvaltning av arten. Videre bør nemndene få myndighet til å bestemme kvotestørrelser for skadefelling av kongeørn slik som for de andre artene.

Rovviltnemnda anbefaler at det åpnes for økt mulighet til felling av skadegjørende kongeørn. Kravet til vesentlig skade og kravet til identifisering av konkrete skadegjørende individer bør

reduseres. Videre bør det gis adgang til forebyggende uttak på lik linje med andre rovviltarter.

Rovviltnemda vil for øvrig bidra til at rovviltpolitikkenes todelte målsetting oppnås. Nordland skal ta sin del av ansvaret for gaupe, jerv og kongeørn. Fylket er også en ytterkant av den svenske bjørnebestanden. Samtidig skal vi fortsatt ha en aktiv og allsidig bruk av utmarksressursene og levende lokalsamfunn.